

ЗРЕАЛІЗОВАНЕ ПРАВО: ФІЛОСОФСЬКО-МАТЕМАТИЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ

© Сливка С. С., 2015

У статті розкрито основний зміст зrealізованого права з філософсько-математичним обґрунтуванням. Особливу увагу приділено життєдіяльному процесу людини, яка прожила активне життя із персональними правовими нормами, які стали для неї природними.

Ключові слова: Боже право, зrealізоване право, праксеологія права, реалізація права, аритмологія, нададитивний ефект, похідна функції, інтеграл, диференціальне рівняння (формула).

С. С. Сливка

РЕАЛИЗОВАННОЕ ПРАВО: ФИЛОСОФСКО-МАТЕМАТИЧЕСКОЕ ОБОСНОВАНИЕ

В статье раскрывается основное содержание сrealизированого права с фило-софско-математическим обоснованием. Особое внимание уделено жизнедеятельном процессе человека, прожившего активную жизнь с персональными правовыми нормами, которые стали для него естественными.

Ключевые слова: Божье право, реализированное право, праксеология права, реализация права, аритмология, нададитивный эффект, производная функции, интеграл, дифференциальное уравнение (формула).

S. S. Slyvka

REALIZED LAW IS PHILOSOPHICAL AND MATHEMATICAL JUSTIFICATION

The article deals with the basic content of the rights are realized with the philosophical and mathematical reasoning. Particular attention is paid to the process of vital activity of the person who has lived an active life with personal legal provisions that have become natural to her.

Key words: God law, to exercise of law, praxeology of law, the implementation of law, arrhythmology over additive effect, derivative, integral, differential equation (formula).

Постановка проблеми. Актуальність реалізації права має онтологічне походження, оскільки людина створена правовим порядком і повинна жити за цими правовими правилами. Протягом життя людина реалізує правові норми природного й надприродного права. Виникає закономірне запитання про успіхи в реалізації цих норм життя, чи вдалося, чи не вдалося зrealізувати те, що на людину було покладено, тобто чи людина усвідомлює, що її зrealізоване право є повним.

Аналіз останніх досліджень. Досліджень про зrealізоване право практично не існує. Відсутнє й тлумачення цього поняття в енциклопедичних словниках. У теорії права досліджується реалізація права, те саме стосується й філософії права про реалізацію природного права.

Мета дослідження. Метою дослідження є обґрунтувати поняття “зреалізоване право” за допомогою філософії й математики, використавши при цьому відомості з канонічного права. З цією метою необхідно провести природно-правовий аналіз людського життя від дитинства до похилого віку.

Виклад основного матеріалу. При народженні дитини Бог дав їй два величезні подарунки: душу (як мікросесвіт) і тіло (як правовий механізм). Дух формується самостійно під впливом душі, тіла і зовнішніх факторів. Спочатку це здійснюють батьки, родина, вихователі, вчителі, пресвітери, а потім людина переходить у фазу самостійного формування духу, хоча ця самостійність до деякої міри є відносною.

На підсвідомому рівні перед людиною стоїть питання створення власного (персонального) права і за його допомогою прожити відведений для неї час. Йдеться про своєрідне природне право створювача, яке є духовною власністю, хоча у творенні цього права брало участь багато осіб й колективів впродовж усього життя. Якщо людина постійно прислухається до Божих настанов, періодично здійснює реколекцію набутих правових норм, то таке персональне природне право має успіх в його реалізації. Людина повинна втілювати в життя, реалізовувати створену систему природно-надприродних онтологічних законів. Ці закони мають звершуватися, бути дійсними у втіленні їх на життєвому шляху. Для цього людина формує власний план природно-наукової організації праці та доцільності, раціональності й ефективності необхідних дій, що й обґрунтовує праксеологія.

Праксеологія (вчення про діяння) у філософії права займається вивченням, дослідженням природних й надприродних законів по частинах для вибору дії, аналізу вчинків, застереження від неприродної поведінки та прийняття природно-справедливого рішення. Вбачається програмність, методологічність праксеологічних філософсько-правових проектів у сфері нормативних дій на перспективу, а також обґрунтування дій у минулому. Тобто праксеологія права відображає практичний бік втілення нормування поведінки людини, його проектування. Практичність права – це власне його реалізація, яка забезпечується правомірною поведінкою.

Реалізація персонального природного права здійснюється у двох вимірах: фізичному й духовному. Зазначимо, що фізичний вимір стосується перетворення Божого права на дійсність у практичних діях, які здійснюються видимо. У той же час духовний вимір реалізації – це правова дійсність у думках, почуттях, які ззовні є невидимими. Якщо фізичний вимір реалізації Божого права більше нагадує правовий стан свідомості людини, то духовний – підсвідомість. Реалізація (дотримання, виконання, використання, застосування) Божого права у підсвідомості є фактично умовною програмою для поведінки людини. Боже право у підсвідомості забезпечує автоматичну правомірну поведінку, тобто духовний вимір реалізації забезпечує фізичний вимір, керує ним. У тому разі доцільно говорити про повну (фізичну й духовну) реалізацію.

Звичайно, найкраще розглядати реалізацію такого права у кожній життєвій ситуації (точці), що є складним завданням. Тому природною нормою є реалізація людини (як особистості) в колективах, оскільки її призначення жити не стільки для себе, як для інших. Протягом життєдіяльності людина перебуває у різних колективах, які умовно можна розглядати у трьох вимірах, системах, групах: *дошкільні, навчально-освітні і професійні*. В кожній групі панує своя атмосфера і формується своєрідна ментальність як соціально-психологічна установка, внутрішній світ, духовна налаштованість на сприйняття світу, на поведінку в обов’язковій культурологічній діяльності.

Життя у *дошкільній* групі здійснюється, як правило, перших сім років після народження. Протягом цих років цей колектив є умовним і формальним, оскільки не кожна дитина перебуває у ясельній групі, а потім у дитячому садку. Однак в поняття групи входить сім’я, родина, суспільство тощо і особливо хресні батьки. Це первинні колективи, в яких панує аритмологія (перервне світосприйняття). Річ у тому, що тут не завжди панує цілеспрямованість у згуртувальних діях, є порушення ритмів у навчанні і вихованні, але має місце висока інформативність, допитливість і ментальна структура інтересів. Це своєрідна “губка”, яка вбирає все і сховатись від неї досить важко. Тому дитина у дошкільній групі повинна досягнути апогею у своєму розвитку, щоб отримати те, що їй належить, яке обов’язково стане у пригоді значно пізніше.

Якщо уважно дослідити дошкільню групу, то можна зробити висновок, що не всі досягнення інтелектуального розвитку приписуються самій дитині. Це заслуга батьків, родини і всіх, з яким

відбувалося активне й пасивне спілкування. Умовно кажучи, інтелектуальні успіхи потрібно ділити на кількість осіб, які мали особливий вплив на дитину.

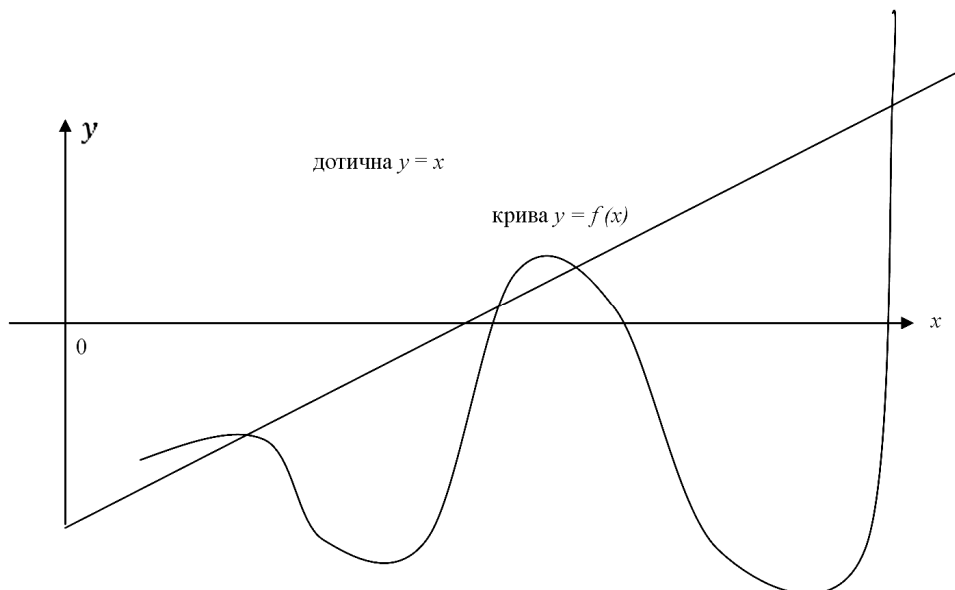
Значне зниження аритмології у світопізнанні спостерігається у *навчально-освітній* групі, до якої входять школа, професійно-технічне училище, коледж (технікум), університет (інститут) тощо. Ментальність цих груп відображає задоволення індивідуальних інтересів, високу організованість, спільне вирішення справ, розподіл обов'язків й ролей і взагалі дифузію задумів та мотивів майбутньої діяльності.

Розглядатимемо вплив школи, шкільні діалоги, шкільний менталітет, де спільні інтереси і формування громадської думки відбувалися у класі як одній із клітинок школи й суспільства. Вважаємо учнівську групу – клас як основу шкільної духовності, як основне джерело духовної культури та згуртованості. Не можна сказати, що учень сформувався без участі класу. Тобто колектив класу більшою мірою підсвідомо впливає на кожного учня. Успіхи учня – це значне досягнення впливу класу, яке важко помітити, але з цим потрібно рахуватися. І, навпаки, особистість кожного учня впливає на ефективність шкільної і громадської діяльності класу. Фактично особиста свобода у колективі класу є відносною. До таких висновків доходить фактично кожен учень, але тільки тоді, коли настає активна фаза роздумів і спогадів, тобто у старшому віці.

Професійна група вважається найбільш ритмічною, ментальною з розширеними межами самовиявлення особистості. Можна сказати, що ця група має найбільший нададитивний (додавальний) ефект. У професійній діяльності у формуванні особистості додається все, набуте раніше: колективна мораль, розподіл ролей, самоврядування, колективна взаємодія та ін., що є дуже цінним, ефективним. Цей нададитивний ефект утворюється завдяки подвижництву шкільних норм на вищий, професійний рівень. Тобто ті фактори, які впливали на людину у дошкільному, студенському віці, не були марними. Вони знайшли себе, але змінилася їхня якість, ступінь значимості. І навпаки, внаслідок формування соціальних ролей: лідера, керівника, вченого, батька, вчителя і т.д. людина отримує можливість “віддати” всі сформовані якості своїй професійній групі. Це означає – життя, для колективу, поєднання колективних і суспільних інтересів, що є обов'язком, функцією кожної людини.

Розглядувані колективи як компактні соціальні групи не тільки об'єднують людей, а й утворюють (як зазначалося) нададитивний ефект. Тобто колектив дає додаткові результати успіху. Якщо людина виконує якусь функцію $y = f(x)$, то в колективі успіх отримує певне прискорення, приріст. У результаті у життєдіяльному процесі доводиться розв'язувати певне рівняння, яке називається диференціальним, оскільки потрібно враховувати прирости (зокрема, впливу колективу). У математиці це рівняння про швидкість і дотичну, в результаті утворюється поняття похідної.

Людське життя описує криву лінію, але, якщо просуватися по дотичній, то отримати результат можна з більшою швидкістю:

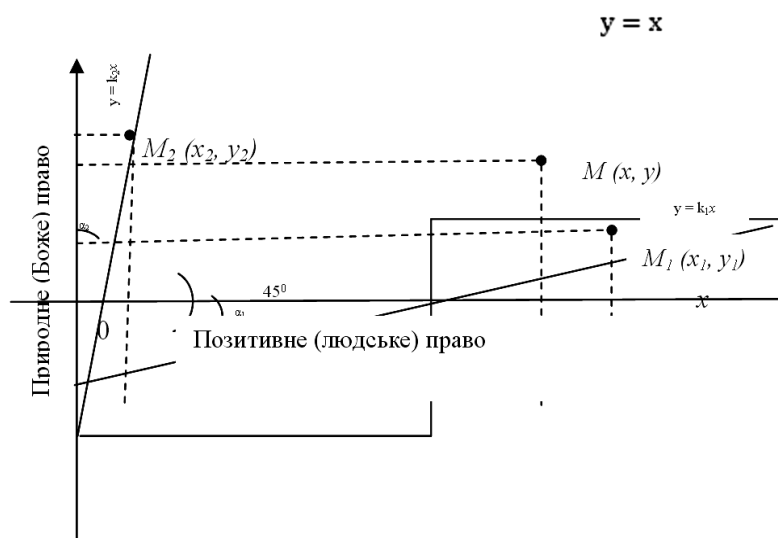

Зауважимо, що похідна – це границя відношення приросту функції Δy до приросту аргумента

Δx , коли приріст аргумента прямує до нуля (уникнення кривизни): $\lim_{\Delta x \rightarrow 0} \frac{\Delta y}{\Delta x}$.

За допомогою цього відношення утворюється життєве диференціальне рівняння, яке свідчить про наявність похідної (скінченої) у кожній точці¹. Найкраще, коли людина постійно живе у такій системі координат, яка визначає правове поле. Для прикладу розглянемо випадок.

Людина живе на додатній координатній площині XOY , яка відображає правове поле. Вісь x (абсциса) – це норми поведінки, створені людиною (позитивне право), а вісь y (ордината) – норми поведінки, створені Богом (природне право). На цьому полі людина здійснює свою діяльність, тобто рухається, демонструє свою поведінку, що призводить до різних координат кожної точки перебування: $M_1(x_1, y_1)$, $M_2(x_2, y_2)$, і т. д.

Найоптимальнішою поведінкою людини на Землі буде та, яка визначається точками $M(x, y)$, які утворюють пряму під кутом 45° . Якщо факти (точки) поведінки утворюють пряму під кутом $\alpha_1 < 45^\circ$, то людина більше прислухається до норм позитивного права і, звичайно, віддаляється від природного права. У випадку, якщо кут $\alpha_2 > 45^\circ$, то людина більше наближається до Бога і менше прислухається до людських порад, тому значення y буде більшим: людина набуває різного ступеня святості. Це відображає пряма $y = k_2x$ ($k_2 > 1$).

Але життєдіяльнісна поведінка людини майже ніколи не утворює прямої, а криву, тож кути нахилу до вісі абсцис визначаються дотичними до будь-якої точки поведінки. Тоді для визначення значення y необхідно розв'язувати життєве диференціальне рівняння, але містить прирости аргументів (поради, впливи оточення), прискорення або сповільнення темпів життя².

Для кожної людини важливо знати свою природну здатність до життєвих здобутків без приростів і прискорень, тобто первісне (разом з нададитивними ефектами), подібно до того, як робиться кардіограма після заспокоєння організму від інтенсивних рухів). У математиці це іменується знаходженням первісної функції, тобто виконується обернене завдання: знаходиться функція за “даною її похідною” (встановлюється справжнє “обличчя” людини у конкретному вчинку). Іншими словами, знаходиться інтеграл або розв'язується інтегральне рівняння.

Життєві успіхи кожної людини залежать від колективної енергії (сім'ї, класу, школи, академічної групи, трудового колективу і т.д.). Протягом пройденого життєвого шляху людина виконувала певну функцію, яку умовно можна подати такою інтегральною формулою:

¹ Не у кожній життєвій точці можна провести дотичну: людина без свідомості, тяжко хвора, перебуває в місцях позбавлення волі і т.д.

² В обох випадках – це порушення норм Божого права, тобто гріх (додатне і від'ємне прискорення).

$$y = \int_0^7 \frac{f(x)dx}{A} = \int_7^{17} \frac{f(t)dt}{20} + \int_{17}^{120} \frac{f(u)du}{B},$$

в якій відображений весь філософсько-правовий зміст життя кожної людини.

Зазначено інтегральну формулу, яка складається із трьох доданків відповідно до розглядуваних трьох колективів, груп. Перший доданок репрезентує дошкільну групу віком від 0 до семи років, протягом яких дитина виконує певну функцію $f(x)$. Значення цієї функції ділиться на константу A , яка відповідає отриманому нададивному ефекту у дошкільний період (як правило – це кількість людей, які найбільше впливали на формування особистості).

Протягом шкільного періоду (від 7 до 17 років) учень продовжував виконувати ту ж функцію f , але яка залежить від іншої змінної, від інших аргументів, тобто t . Отримане значення функції $f(t)$ – це результати всіх учнів класу (наприклад, 30 учнів і вважаємо, що та кількість була з першого класу).

Аналогічно розглянемо третю, професійну групу, яка триває з 17 до 120 років³ і людина продовжує виконувати функцію f , але яка вже залежить від іншої змінної u . B – константа, кількість осіб, які мали безпосередній вплив на життєдіяльність розглядуваного суб'єкта.

Наголосимо, що у життєдіяльності кожної людини колективів існує значно більше, тому буде й відповідна кількість доданків з іншими інтегральними межами. Крім того, інтегральна формула не є остаточною і потребує деяких уточнень, які залежать від конкретних умов життєвої практики. Також можна показати життєве значення й інших шкільних навчальних предметів: хімії, біології, фізики та ін., що підкреслює їхню важливість і практичне значення.

Варто зосередитися на проблемах зреалізованого людиною права і на тому, чому людина згадує свою прожиту частину життя і чи правильно вона згадує, і для чого вона згадує.

По-перше. Бог створив людину із підсвідомою зоною, яка здійснює своєрідний “запис” власної життєдіяльності (подібно до запису відеокамерою) для постійного самоаналізу. Тому згадування свого життя зумовлено природною потребою, тобто так має бути. Зрештою, ми самі відчуваємо, що лише на схилі життя людину тягне до спогадів. У молодості на це майже не зверталось уваги: все похапцем, вічні турботи, радощі, успіхи, невдачі заповнювали нашу свідомість. До “записів” у підсвідомості у нас не було часу звертатися, та і ми не завжди хотіли “дивитися”, що там “записано”. Тепер, коли вже немає куди поспішати, думаємо про причини свого прискорення і вдаємося до роздумів (в деяких випадках, може, й запізно). Ця стаття частково допоможе встановленню деяких причин бурхливого життя і задовольнить природну потребу перегляду власного “кінофільму”.

По-друге. Згадувати минуле можна по-різному: з жалем, схвально, спокійно тощо. Наголосимо, що жаль за минулим, нарікання межує з гріхом. Шкодувати за нічим не можна – така вимога природи життя. Те, що відбулося, є закономірним явищем, хоча воно могло відбутися з різним відчуттям, резонансом, тобто з меншою шкодою для себе, а також для природи, що зменшило б кількість гріхів. Хвалити себе за правильно прожите життя навряд чи буде доцільним, природно обґрунтованим. Вочевидь, це межує з впевненістю, самодостатністю, зарозумілістю, гордістю тощо, що є також гріхом. Людина не може виставляти собі ні найвищої, ні найнижчої оцінки – це не її завдання та турбота, для цього є вищі сили. Тобто, себе не можна ненавидіти і себе не можна любити понад усе у світі. Але себе любити потрібно як людину, створену Богом, як Божий продукт діяльності (і не більше). Оскільки схвальність наближена до любові, то слід враховувати ієрархію любові: найперше потрібно любити Бога і все небесне наповнення, потім батьків, родину і лише на третє місце потрібно ставити себе і всіх, які біля мене (навіть свою дитину). При такому розумінні любові наша схвальна оцінка прожитого життя буде мати природну й надприродну цінність. Щодо спокійного згадування минулого, то варто пам'ятати, що при створенні людини Бог вдихнув у неї душу, тобто дав те, що людині потрібно. І все наше прожите життя було диктоване Богом без жодних випадковостей. Те, що ми називаємо випадковим, є закономірним, в науці такий стан називають синергетичним, тобто нелінійним, хаотичним, що є

³ Згідно з Божим планом людина має право жити на Землі до 120 років.

високим ступенем порядку, оскільки створюється можливість для реалізації задумів Божих. Тому наше минуле – має належати до теорії спокою, теорії рівноваги, рівності, погідливості й безтрепетності.

По-третє. Людина згадує минуле для того, щоб зрозуміти суть Божих проваджень у своїй долі. Доля для кожного з нас одна, індивідуальна, але різні шляхи її досягнення. Власне ті шляхи нас найбільше турбують, оскільки ми часто свідомо і несвідомо віддалялися від своїх природних задатків. Подібно до того, як дитина віддаляється від батьківської любові й опіки, оскільки не розуміє, що їй бажають добра (за умови, якщо ця любов не є сліпою, насильною, а обґрунтованою). Підтвердженням цього є потяг до перегляду художніх фільмів про життєві ситуації, про шляхи формування своєї долі тощо. Тим самим ми орієнтуємося на можливі природні й надприродні санкції і, очевидно, сприйматимемо їх якщо не з радістю, то з почуттям вищої справедливості.

По-четверте. Згадування прожитих років дає можливість позитивно підсумувати життєдіяльність, з'ясувати чи виконана онтологічна мета, чи вдалося зреалізувати своє персональне природне право. Зреалізоване право має метаантропологічний зміст, який означає завершення активної життєдіяльної діяльності. Зреалізовані правові норми, якими керувалася людина впродовж життя, є в одних випадках, в інших вони не зреалізовані. Крім того, спостерігається багаторазова реалізація одної і тої ж норми. Можна вести мову про зреалізацію права вибору, альтернативність тощо. У питаннях зреалізації людська індивідуальність у праві репрезентує своєрідність, оригінальність, самотність особи. Зреалізоване персональне природне право дає можливість визначити ступінь дотримання норм природного й позитивного права впродовж життя.

Висновки. Отже, персональне зреалізоване право існує в кожній людині. У цьому праві людина здійснює свою життєдіяльність. Формування персонального права здійснюється не тільки власними зусиллями, а за допомогою вищих природних сил та представників навколишнього середовища. Якість зреалізованого права людина може оцінити, порівнявши його з Божим правом.